

ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΕΠΕΚΕ

Το σχέδιο νόμου για τη λειτουργία των ΑΕΙ το οποίο κατατέθηκε για διαβούλευση από την Κυβέρνηση δημιουργεί έντονο προβληματισμό στην πανεπιστημιακή κοινότητα εξαιτίας των αντιφατικών προβλέψεων που εισηγείται. Είναι γεγονός ότι στο εξαιρετικά μεγάλο κείμενο των 408 σελίδων και 345 άρθρων υπάρχουν διατάξεις οι οποίες βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση και επιλύουν χρονίζοντα προβλήματα των ελληνικών ΑΕΙ. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα των ΕΛΚΕ και των Εταιρειών Διαχείρισης της Περιουσίας των Πανεπιστημίων. Επίσης επιλύονται θέματα ευελιξίας τυπικών διαδικασιών στα Πανεπιστήμια, ενώ προβλέπεται και η υλοποίηση ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών, μικρής διάρκειας και στοχευμένου περιεχομένου, η οποία επιχειρεί να απαντήσει στις ανάγκες που δημιουργήθηκαν μετά την κατάργηση της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Ωστόσο, το συνολικό αποτύπωμα του νομοσχεδίου εγείρει σοβαρούς προβληματισμούς και ενστάσεις, οι οποίες εστιάζονται τόσο σε θέματα δημοκρατικής εκπροσώπησης της πανεπιστημιακής κοινότητας όσο και σε σοβαρά ζητήματα που άπτονται της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού των ΑΕΙ. Η δε συνολική εντύπωση που αναδύεται από την ανάγνωση του νομοσχεδίου είναι ότι πρόκειται για μία απόπειρα εισαγωγής λεπτομερών και σχολαστικών ρυθμίσεων, πολλές από τις οποίες έχουν ελεγκτικό και πειθαρχικό χαρακτήρα, τόσο για το προσωπικό των ΑΕΙ όσο και για τους φοιτητές. Η εξαντλητική ανάλυση των προβλεπόμενων ρυθμίσεων παραπέμπει περισσότερο σε έναν αυστηρό κανονισμό λειτουργίας παρά σε έναν Νόμο Πλαίσιο. Ταυτόχρονα, δεν είναι ορατό ένα μακρόπνοο σχέδιο κι ένας συγκεκριμένος στρατηγικός σχεδιασμός, ο οποίος θα περιγράφει τον πανεπιστημιακό χάρτη της Ελλάδας για τις επόμενες δεκαετίες, μετά μάλιστα από την κατάργηση των Α. ΤΕΙ και την ένταξή τους στα Πανεπιστήμια, δίνοντας έμφαση σε ζητήματα ουσιαστικής αναβάθμισης της ποιότητας.

Το προς διαβούλευση νομοσχέδιο επαναφέρει εκ νέου τα Συμβούλια Διοίκησης, τα οποία συγκεντρώνουν υπερβολικές εξουσίες, χωρίς ο τρόπος εκλογής και επιλογής των μελών τους να διασφαλίζει την απαιτούμενη δημοκρατική νομιμοποίηση από την ακαδημαϊκή κοινότητα. Επιπλέον, η έμμεση εκλογή των Πρυτανικών Αρχών και των Κοσμητόρων από τα Συμβούλια Διοίκησης και όχι από καθολική ψηφοφορία εγείρει σοβαρό θέμα δημοκρατικής εκπροσώπησης του όλου Πανεπιστημίου.

Οι διατάξεις που αφορούν στην ακαδημαϊκή εξέλιξη των μελών ΔΕΠ και ιδίως η κατάργηση της μονιμότητας στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, οι δυσμενείς διατάξεις για τα μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ και η ουσιαστική απογύμνωση των ΑΕΙ από το προσωπικό τους οδηγούν στην αποδυνάμωση των Πανεπιστημίων, την αύξηση του φόρτου εργασίας του διδακτικού προσωπικού και εν τέλει στην υπονόμευση του επιστημονικού έργου που παράγεται σ' αυτά. Την ίδια ώρα, οι

διατάξεις για ξενόγλωσσα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών κινδυνεύουν να μείνουν κενό γράμμα, όταν τα ΑΕΙ αποψιλώνονται από το έμπειρο και αξιολογημένο – μέσα από τις εξελίξεις του – διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό τους. Η λειτουργία των Ξενόγλωσσων Προγραμμάτων με Επιστημονικούς Συνεργάτες και έκτακτο προσωπικό αφενός τα υποβαθμίζει και αφετέρου δίνει την εντύπωση ότι υιοθετούνται για καθαρά εισπρακτικούς λόγους, μιας και συνολικά η χρηματοδότηση των ΑΕΙ φαίνεται πλέον να είναι υπόθεση των ιδίων και να εξαρτάται από τη δυνατότητά τους να αντλήσουν πόρους από την ελεύθερη οικονομία.

Τέλος, μία σειρά άλλων διατάξεων, όπως αυτές που αφορούν στις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες, δημιουργούν ερωτηματικά ως προς τη διάθεση του νομοθέτη να ενισχύσει το Δημόσιο Πανεπιστήμιο.

Η Συνέλευση του ΤΕΠΕΚΕ εκτιμά ότι το υποβληθέν Νομοσχέδιο, παρά τις εξαντλητικές και λεπτομερείς ρυθμίσεις που εισάγει, πάσχει σε σημαντικά σημεία ως προς την εφαρμογή του, με κυριότερα αυτά της δημοκρατικής εκπροσώπησης στην εκλογή των Πρυτανικών και Κοσμητορικών αρχών, στις υπερεξουσίες των Συμβουλίων Διοίκησης, στον υπερβολικό (ενίοτε και πειθαρχικό) έλεγχο της πανεπιστημιακής ζωής, στην αδυναμία του να αντιμετωπίσει την έλλειψη προσωπικού και στην απουσία μακρόπνοων και εμπνευσμένων μέτρων για την ουσιαστική ενδυνάμωση του πανεπιστημιακού χάρτη της χώρας μας.

Για τους λόγους αυτούς κι επειδή δεν ακυρώνουμε και τις θετικές διατάξεις που το Νομοσχέδιο εισηγείται, καλούμε την Κυβέρνηση να δώσει περισσότερο χρόνο στην ουσιαστική διαβούλευση με την πανεπιστημιακή κοινότητα, αναστέλλοντας την ψήφισή του με επείγουσες διαδικασίες μέσα στο καλοκαίρι. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να εγκαινιαστεί ένας ειλικρινής και γόνιμος διάλογος με τα Πανεπιστήμια, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης της Δωρεάν Ανώτατης Εκπαίδευσης, η οποία αποτελεί κεφαλαιώδους σημασίας συνταγματική επιταγή.

Πάτρα, 14 Ιουνίου 2022

